

Monumentnummer*: 514492

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82965/174

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Apeldoorn Apeldoorn Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Apeldoorn M 10104

Omschrijving**

Inleiding

Grote vrijstaande VILLA, genaamd 'Ribes' en behorend tot de oorspronkelijke bebouwing van de voormalige Joodse psychiatrische inrichting het 'Apeldoornsche Bosch'. Het pand is gelegen aan de noordrand van het terrein, aan de zijde van de Zutphensestraat, ten westen van de oorspronkelijke toegang tot het terrein. Aan de oostzijde van de toegangsweg stond een identieke villa, maar deze is gesloopt.

De woning is in 1907 gebouwd als woning voor de geneesheer-directeur naar ontwerp van de Amsterdamse architecten E.M. Rood en F.W.M. Poggenbeek. Het pand heeft thans de functie van groepswooning.

Omschrijving

Het pand is opgetrokken op samengestelde plattegrond en telt overwegend twee bouwlagen onder een hoog, met rode tuiles du Nord gedekt zadeldak met daar omheen in hoogte verschillende rechthoekige bouwdelen met platte daken.

De gevels zijn overwegend gepleisterd. De plint, speklagen en ontlastingsbogen zijn uitgevoerd in schoon metselwerk. De plint is uitgevoerd in baksteen in kruisverband met een afgeschuinde deklijst van rode verblendsteen. De speklagen, ontlastingsbogen (segmentbogen) en de lekdorpels van de vensters zijn eveneens uitgevoerd in rode verblendsteen. De gevels hebben een grote diversiteit aan venstervormen en vooral -indelingen. Deze indelingen zijn deels het gevolg van latere wijzigingen. Een groot deel van de bovenlichten heeft een getoogde onderdorpel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Van de asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL springt het rechter deel, het gedeelte onder het zadeldak, ten opzichte van het linker plat afgedekt bouwdeel iets naar voren. Dit geveldeel bevat op de begane grond links de ingangspartij, bestaande uit een houten paneel deur met kleine raampjes, een 10-ruits bovenlicht en twee zijlichten met 10-ruits onderraam en 4-ruits bovenlicht. De ingangspartij heeft een houten luifel met lessenaarsdak gedekt met rode tuiles du Nord. De stijlen van de luifel zijn voorzien van groeven en gesneden versieringen. Rechts heeft de gevel een groot drielicht met breed enkelruits middenraam met 15-ruits bovenlicht en twee enkelruits zijramen met 6-ruits bovenlichten. De verdieping heeft links een mogelijk ingekort enkelruits venster met 12-ruits bovenlicht en rechts een identiek venster als op de begane grond. De topgevel heeft twee smalle vensters met enkelruits onder- en bovenramen. De gevel is hier voorzien van schijnvakwerk. De gevel wordt afgesloten met een windveer.

Het linker deel van de voorgevel heeft op beide bouwlagen een groot drielicht met breed enkelruits middenraam met 15-ruits bovenlicht en twee enkelruits zijramen met 6-ruits bovenlichten. De gevel wordt hier afgesloten met een houten lijst op klossen. De klossen rusten op consoles' van rode verblendsteen.

De voorgevel van de toren bevat op de begane grond drie en op de eerste en tweede verdieping twee vensters met een enkelruits onderraam en een hoog 6-ruits bovenlicht. De derde verdieping heeft een 8-ruits venster.

De LINKER ZIJGEVEL bevat rechts een houten serre met gesneden stijlen op een bakstenen plint onder een met rode tuiles du Nord gedekt lessenaarsdak. Het voorvlak heeft in het midden een 2-ruits stolpdeur met links en rechts gedeelde onderramen met enkelruits bovenlichten. De twee zijvlakken hebben enkelruits onderramen en een houten betimmering ter plaatse van de bovenlichten. De betimmering is verticaal en de houten schroten hebben een afgeronde onderzijde.

De gevel heeft verder op de begane grond één en op de verdieping twee grote drielichten met breed enkelruits middenraam met 15-ruits bovenlicht en twee enkelruits zijramen met 6-ruits bovenlichten en een smaller venster met schuifraam en 15-ruits bovenlicht.

De ACHTERGEVEL is sterk geleed en bestaat uit de tweelaags uitbouw rechts, een tweelaags uitbouw tegen het gedeelte onder het zadeldak, een éénlaags uitbouw tegen de achtergevel van de toren en de toren zelf. De gevels bevatten een diversiteit aan vensters en ingangen, waarvan een groot deel wat betreft indeling is gewijzigd. De tweelaags uitbouwen rechts bevat één vensters met een enkelruits onderraam en een 15-ruits bovenlicht, de andere tweelaags uitbouw twee vensters met een enkelruits onderraam en een 12-ruits bovenlicht. De achtergevel van de toren bevat op de tweede verdieping twee smalle vensters met enkelruits onderraam en 6-ruits bovenlicht en op de derde verdieping een 8-ruits venster.

De RECHTER ZIJGEVEL bevat links van de toren op de begane grond een groot drielicht met breed enkelruits middenraam met 15-ruits bovenlicht en twee enkelruits zijramen met 6-ruits bovenlichten. De verdieping heeft een venster met enkelruits onderraam en 15-ruits bovenlicht.

De rechter zijgevel van de toren bevat op de begane grond een toegang met paneel deur en meerruits bovenlicht, op de eerste verdieping een venster met enkelruits onderraam en 6-ruits bovenlicht en op de derde verdieping een 8-ruits venster.

Waardering

VILLA uit 1907, gelegen op het terrein van GROOT SCHUYLENBURG.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde als goed en voor de tijd van ontstaan (1907) typerend voorbeeld van een villa voor de geneesheer-directeur nabij de entree tot het terrein van Groot Schuylenburg. Deze instelling stond oorspronkelijk bekend als psychiatrische inrichting Het Apeldoornsche Bosch. Dit gebouw is in hoofdvorm en detaillering redelijk goed bewaard gebleven en heeft door haar opvallende architectuur met witgepleisterde gevels en accenten in rode verblendsteen een belangrijk beeldbepalend karakter. De villa en de drie te beschermen paviljoens zijn herkenbaar aan deze architectuur en vormen zo een belangrijk ensemble.
- Van stedenbouwkundige waarde als belangrijk onderdeel van een viertal in hoofdvorm nog oorspronkelijke gebouwen, gelegen aan de Zutphensestraat. De vier in functie van elkaar verschillende gebouwen liggen in een parkachtige aanleg in het noordelijke deel van het complex. Ze liggen in elkaars verlengde en vormen zo de zuidelijke begrenzing van dit gedeelte van de Zutphensestraat.
- Van cultuurhistorische waarde als oorspronkelijk onderdeel van de voormalige Joodse inrichting voor Geesteszieken Het Apeldoornsche Bosch. Deze inrichting was voor de Tweede Wereldoorlog één van de grootste en meest vermaarde instellingen op dit gebied. Tijdens de Tweede Wereldoorlog vond er vanuit deze inrichting een grootschalige deportatie van Joodse patiënten en verplegend personeel plaats. Hierdoor heeft het gehele complex ook een belangrijke herinneringswaarde aan de periode van de Tweede Wereldoorlog en de daaruit volgende verschrikkingen van de Holocaust.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Psychiatrische inrichting